

**KRAJOWA UNIA
PRODUCENTÓW SOKÓW**

Prezentacja rynku soków, nektarów i napojów

**Julian Pawlak
Prezes Zarządu
Krajowa Unia Producentów Soków**

Seminarium IERiGŻ – PIB

Warszawa, 28 maja 2021 r.

AGENDA

- I. Cele i kluczowe aktywności Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków**
- II. Soki, nektary, napoje – podstawowe definicje i kryteria podziału**
- III. Rynek soków, nektarów i napojów – Polska, Europa, Świat**
- IV. Trendy i wyzwania rynkowe branży sokowniczej**

**KRAJOWA UNIA
PRODUCENTÓW SOKÓW**

Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków

ul. Rakowiecka 36 lok 339 i 340
02-532 Warszawa
☎ **0-22 606 38 63**
✉ **biuro@kups.org.pl**
www.kups.org.pl

Kluczowe obszary działań

1

Współpraca z administracją krajową i unijną w szczególności w obszarach związanych z legislacją, technologią produkcji i handlem półproduktami oraz produktami sokowniczymi

2

Współpraca z organizacjami branżowymi i inicjatywami sektorowymi w celu reprezentowania interesów branży sokowniczej.

3

Działania promocyjno-informacyjne mające na celu edukację na temat właściwości owoców, warzyw oraz ich przetworów, w tym soków

Kluczowe obszary działań

4

Dobrowolny System Kontroli Soków i nektarów (DSK) na rzecz poprawy jakości i autentyczności produktów sokowniczych, podnoszenia świadomości konsumentów i producentów oraz uczciwej konkurencji

5

System jakości Certyfikowany Produkt (CP) na rzecz promocji produktów z owoców i warzyw o wysokich walorach odżywczych (oświadczenia żywieniowe i zdrowotne)

6

Współpraca z nauką odnośnie implementacji doniesień naukowych i innowacyjnych technologii w branży sokowniczej. Udział w konferencjach i współorganizacja wydarzeń naukowych

Dobrowolny System Kontroli rynku soków i nektarów (DSK)

DSK - jednostka działająca w ramach Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków (KUPS), powołana w 2002 r. z inicjatywy producentów zrzeszonych w KUPS, działająca na podstawie Regulaminu i Procedur DSK

Zadaniem systemu jest m.in.:

**ochrona producentów przed nieuczciwą konkurencją;
zapewnienie autentyczności i wysokiej jakości produktów;
upowszechnianie wiedzy na temat produktów.**

KUPS współpracuje z IJHARS w zakresie kontroli rynku soków i nektarów. Członkami Zespołu Technicznego DSK od wielu lat są przedstawiciele: IJHARS, IO-PIB, IBPRS - PIB

*Folder na temat DSK na stronie KUPS:
<http://kups.org.pl/materialy-do-pobrania-242>*

DLACZEGO?

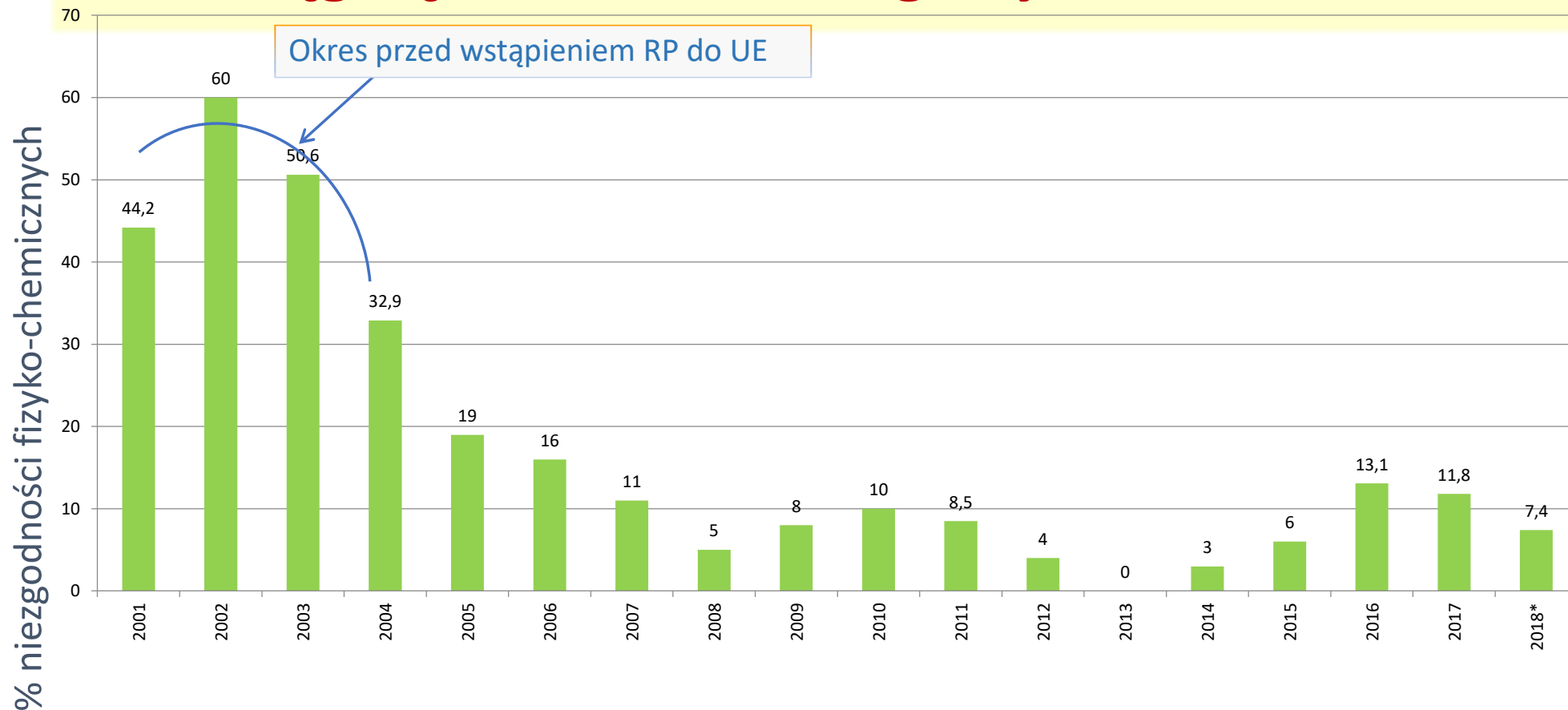

OCENA JAKOŚCI SOKÓW

- ✓ **Obowiązujące przepisy prawne**
- ✓ **Kodeks Praktyki A.I.J.N. do oceny jakości i autentyczności soków owocowych i warzywnych**
(w j. polskim dostępny w KUPS
<http://kups.org.pl/kodeks-praktyki-aijn-29>)

Osiągnięcia Dobrowolnego Systemu Kontroli

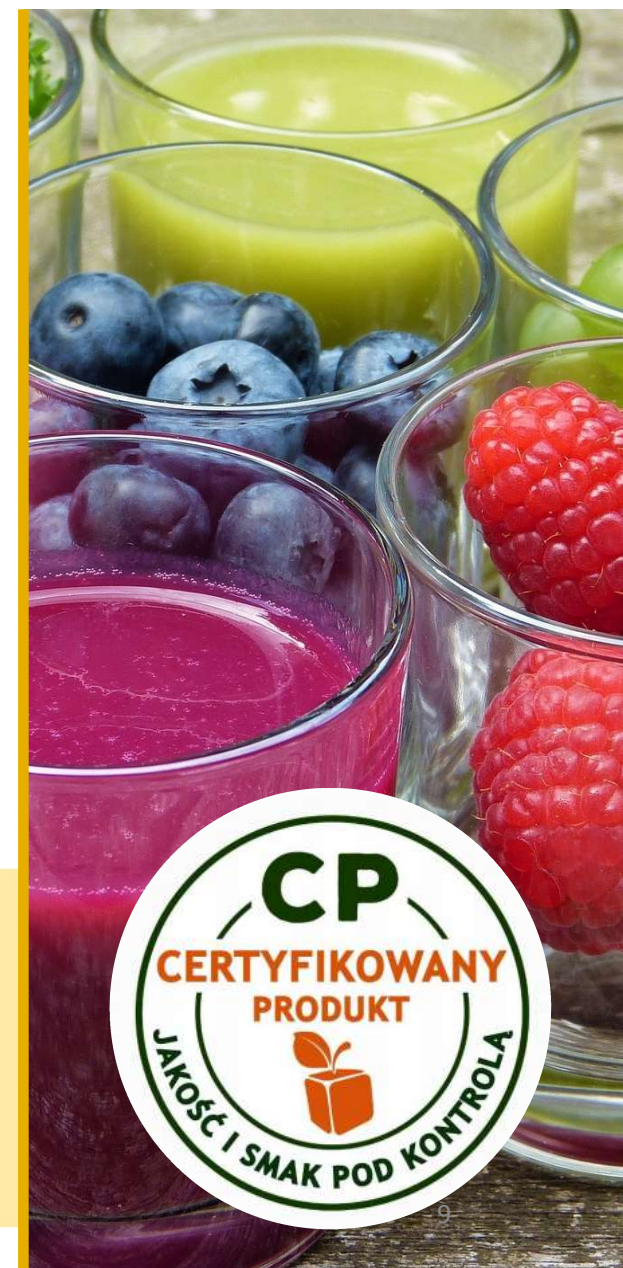
CERTYFIKOWANY PRODUKT (CP)

Systemem Jakości Certyfikowany Produkt (CP) mogą zostać objęte produkty z owoców i warzyw o wysokiej wartości odżywczej, które nie zawierają:

- dodanych cukrów i słodzików,
- konserwantów,
- barwników i aromatów nie pochodzących z owoców i warzyw, z których zostały wyprodukowane.

Mogą to być zarówno soki, nektary, napoje, smoothies, musy, jak i sałatki, surówki, przekąski czy wiele innych przetworów i produktów z owoców i/lub warzyw.

System jest otwarty dla wszystkich chętnych.

Działania edukacyjno-promocyjne

Stowarzyszenie Krajowa Unia Procentów Soków (KUPS) od 15 lat prowadzi promocję produktów z owoców i warzyw – ok. 15 projektów krajowych i unijnych edukacyjnych mających na celu zmianę nawyków żywieniowych w kierunku prozdrowotnych zachowań żywieniowych

apetyt
na polskie

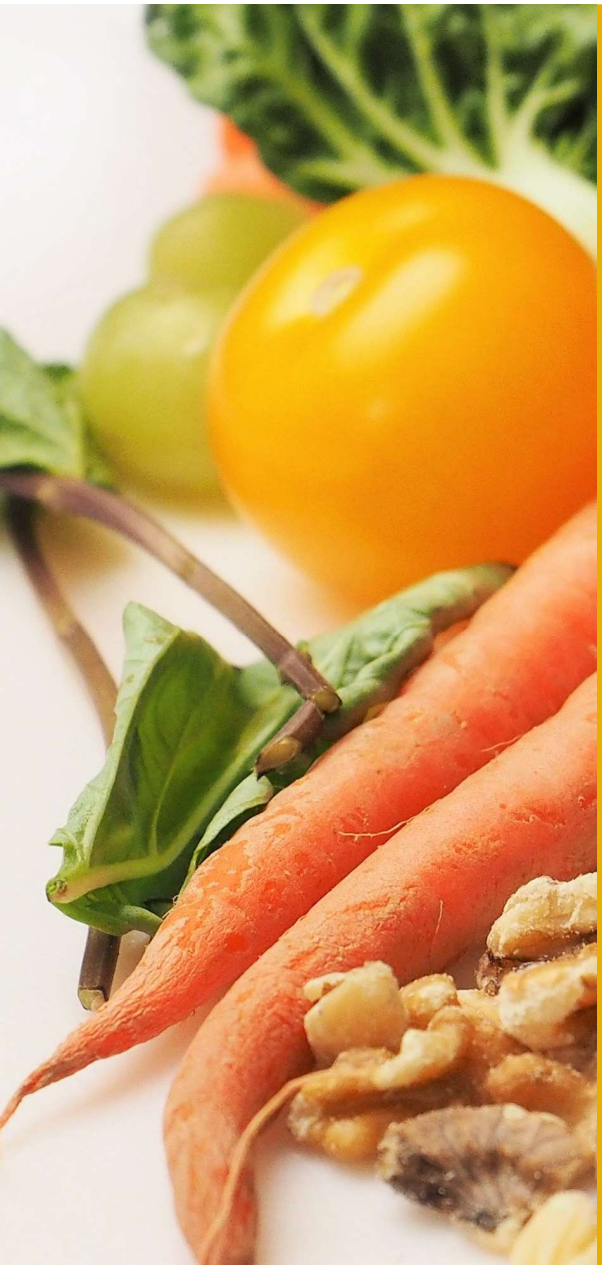
Juices and Mousses
vitamins in a smart form

FRUIT JUICE
MATTERS

5 porcji zdrowia
owoc, warzywo lub sok

Działania z partnerami naukowymi

W ramach prowadzonych projektów Stowarzyszenie KUPS współpracuje z najważniejszymi instytucjami w zakresie żywienia, a także z organizacjami i ośrodkami badawczymi:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB
- Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - PZH (dawniej Instytut Żywności i Żywienia oraz PZH);
- Wydział Konsumpcji i Żywienia Człowieka SGGW;
- Collegium Medicum UJ;
- Warszawski Uniwersytet Medyczny;
- Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego – PIB;
- Instytut Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach;
- Fundacja Instytutu Matki i Dziecka.
- Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytet Rzeszowski

apetyt
na polskie

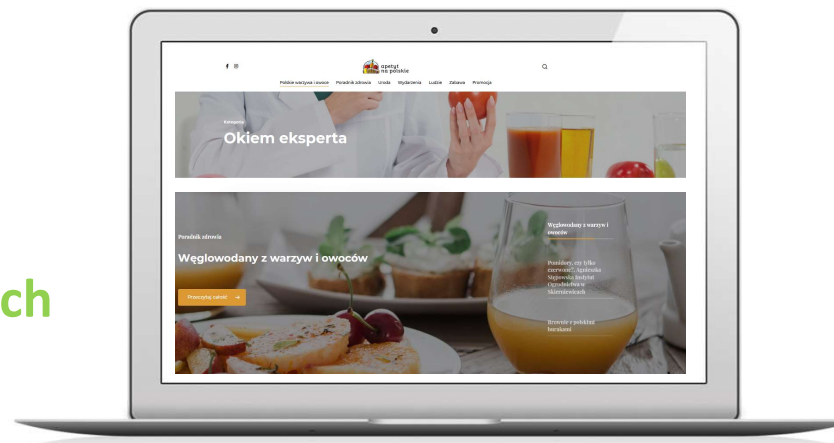
www.apetytnapolskie.com

apetyt
na polskie

Rzetelne źródło wiedzy

Serwis **apetytnapolskie.com** powstał w odpowiedzi na potrzebę dostarczenia konsumentom sprawdzonych informacji o polskich warzywach, owocach i ich przetworach potwierdzonych **oświadczeniami zdrowotnymi i żywieniowymi**. Celem istnienia serwisu jest również promocja polskich warzyw, owoców i przetworów.

[Polskie warzywa i owoce](#)

[Poradnik zdrowia](#)

[Uroda](#)

[Wydarzenia](#)

[Ludzie](#)

[Zabawa](#)

[Promocja](#)

Okiem eksperta

**Pomidory, czy tylko czerwone?,
Agnieszka Stępowska Instytut
Ogrodnictwa w Skierniewicach**

**Cała prawda o indeksie
glikemicznym polskich
warzyw i owoców – dr
Agnieszka Kozioł-
Kozakowska**

Węglowodany z warzyw i

II. Soki, nektary, napoje – podstawowe definicje i kryteria podziału

Czytanie etykiet oraz rozróżnianie kategorii produktów powinno być jedną z podstawowych umiejętności świadomego konsumenta

Sok z owoców i warzyw

SOK - produkt otrzymany z jednego lub większej ilości gatunków zdrowych, dojrzałych, świeżych lub schłodzonych owoców i warzyw.

Posiada barwę, smak i zapach charakterystyczny dla soku z owoców i warzyw, z których jest otrzymany.

Do soku można dodać miążgę i komórki miąższu, które były uprzednio oddzielone. **Zabronione jest dodawanie barwników, substancji słodzących (słodzików), substancji konserwujących (konserwantów)** oraz aromatów innych niż uzyskanych z owoców i warzyw z których ten sok jest wyprodukowany.

Soki można wzbogacać w witaminy i sole mineralne.

Kryteria podziału soków:

- Rodzaj surowca - **owocowe, warzywne, owocowo-warzywne**
- Rodzaj półproduktu - **bezpośrednio wyciśnięte tzw. NFC (not from concentrate), odtworzone z soku zagęszczonego**
- Obróbka termiczna - **niepasteryzowane (tzw. Jednodniowe), pasteryzowane**
- Wygląd i konsystencja - **klarowne, naturalnie mętne, przecierowe**

NEKTAR z owoców i warzyw

NEKTAR

- zawiera **od 25 do 100% soku/przecieru** owocowego lub warzywnego (w zależności od rodzaju owoców/warzyw)
- **BEZ konserwantów oraz barwników i aromatów** innych niż z owoców z których jest produkowany
- **wartościowy** i w pełni **naturalny** produkt
- otrzymany przez dodanie wody i cukru i/lub miodu oraz czasem kwasu cytrynowego do soku/przecieru owocowego lub warzywnego

Jeżeli do **soku** zawierającego **100% wsadu owocowego** zostanie **dodany np. miód**, produkt ten będzie również nazwany **nektarem**

Nektary produkuje się często z owoców o smaku zbyt kwaśnym i cierpkim, z których 100% sok byłby niesmaczny, jak np. z wiśni, czarnych porzeczek czy aronii lub też sok byłby za gęsty jak np. z bananów

Nektary jabłkowe, pomarańczowe, grejpfrutowe zawierają min. 50% soku owocowego, nektary z czarnych porzeczek min. 25% i wiśniowe min. 35%.

CHARAKTERYSTYKA SOKÓW I NEKTARÓW POD KĄTEM PRZEPISÓW PRAWNYCH

WSZYSTKIE SOKI I NEKTARY ZGODNIE Z LEGISLACJĄ NIE ZAWIERAJĄ:

- ▶ Dodanych konserwantów
- ▶ Dodanych barwników
- ▶ Dodanych aromatów innych niż z owoców lub warzyw z których powstały

➤ SOKI I NEKTARY PODDAWANE SĄ TYLKO OBRÓBCE FIZYCZNEJ.

ŻADNE SOKI OWOCOWE I POMIDOROWE I 100 % SOKI WARZYWNE NIE ZAWIERAJĄ DODANYCH CUKRÓW.

W sokach owocowych i pomidorowych jest tyle samo cukru co w owocach i warzywach z których powstały.

SOKI MAJĄ WYSOKĄ WARTOŚĆ ODŻYWCZĄ, NISKĄ WARTOŚĆ KALORYCZną I WIELE PROZDROWOTNYCH SKŁADNIKÓW. Soki naturalnie mętne i przecierowe zawierają błonnik, w tym pektyny.

Szklanka soku (200 ml) jako jedna z pięciu porcji warzyw i owoców

NAPÓJ OWOCOWY/WARZYWNY z min. 20% soku/przecieru

NAPÓJ OWOCOWY

- Napoje owocowe i warzywne zawierają **min. 20%** dodatku soku lub przecieru owocowego i/lub warzywnego.
- Napoje owocowe i warzywne są **bogate w składniki odżywcze** pochodzące z owoców lub warzyw.
- Napoje owocowe i warzywne w olbrzymiej większości są **pasteryzowane – bez dodatku konserwantów**.
- Do wszystkich napojów można dodawać dozwolone dodatki do żywności, ale smak i barwa zwykle pochodzi z soku/przecieru z owocu/warzywa.

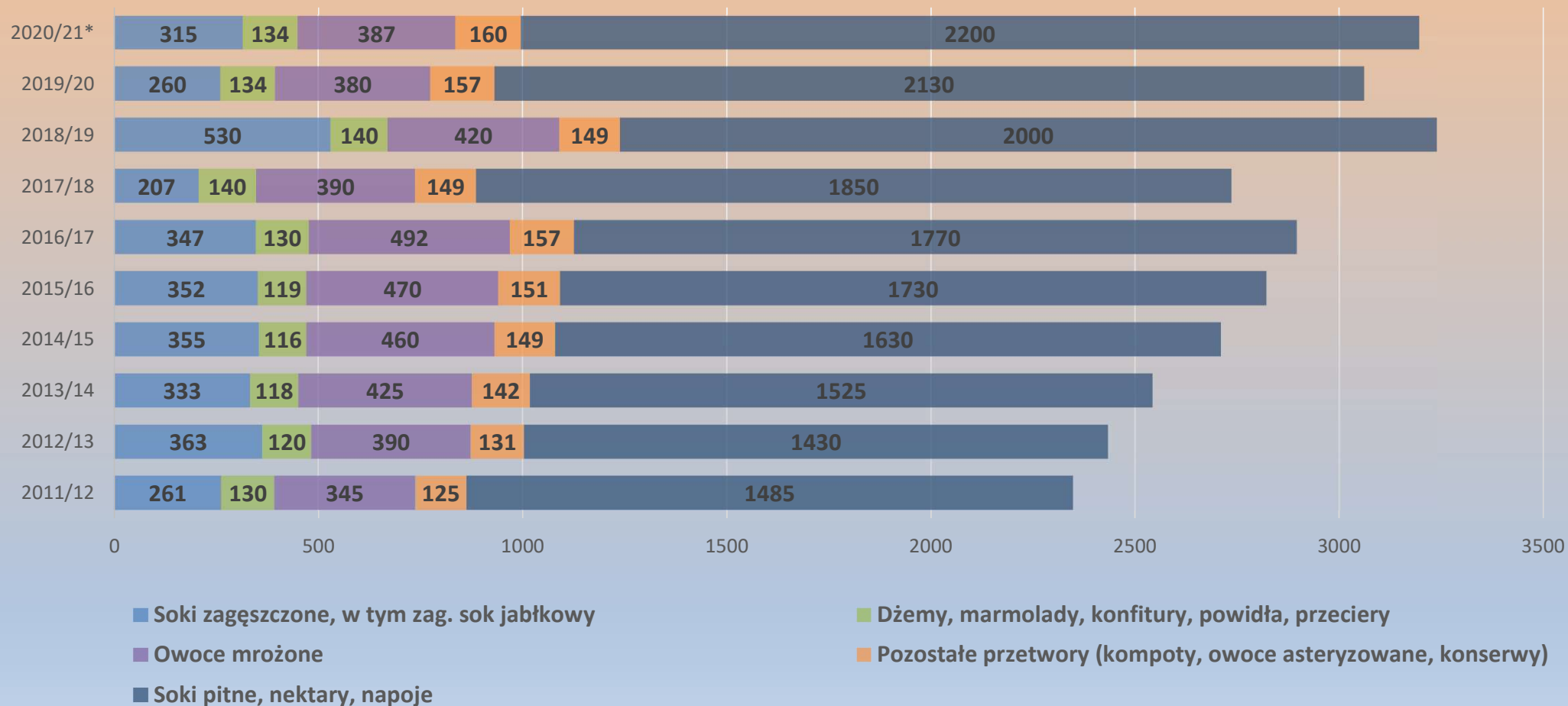
Z niektórych owoców nie produkuje się soków i nektarów, gdyż byłyby zbyt kwaśne, np. cytryna, limetka, dlatego produkowane są z nich napoje.

III. Rynek soków, nektarów i napojów Polska, Europa, Świat

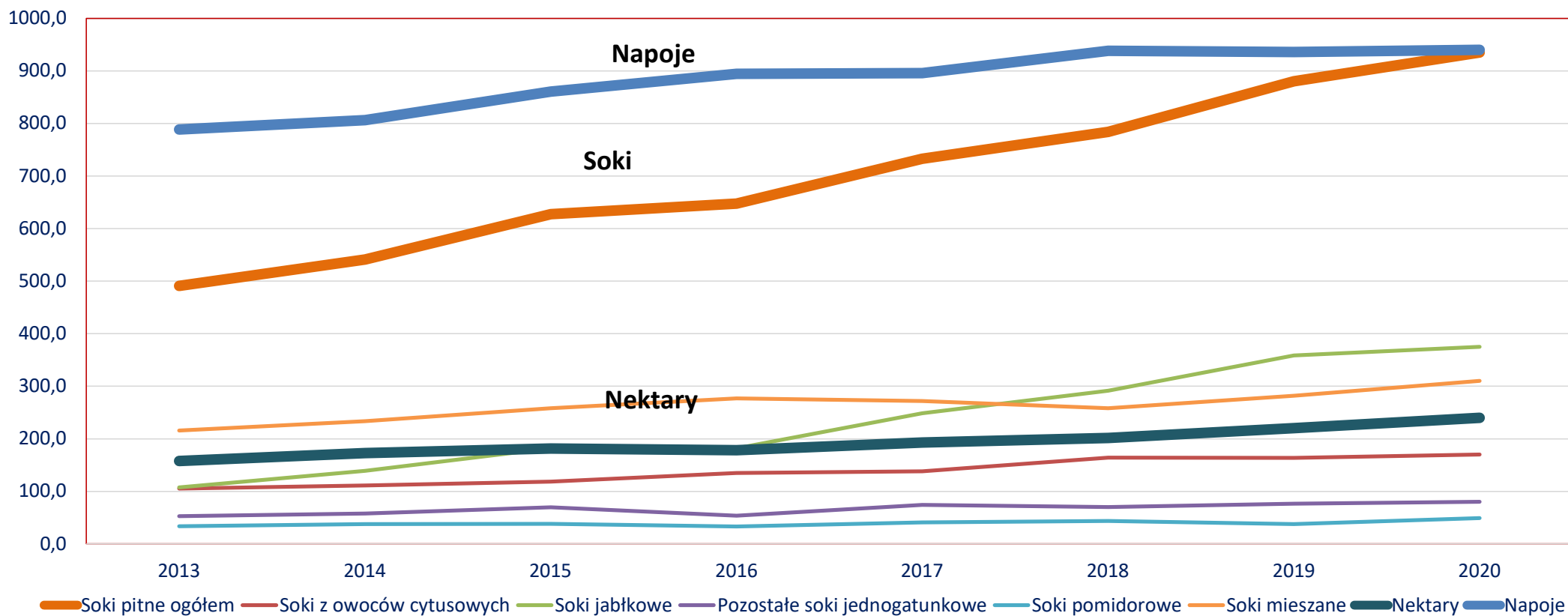

PRODUKCJA PRZETWORÓW OWOCOWYCH W LATACH GOSPODARCZYCH (W TYS. TON)

PRODUKCJA SOKÓW, NEKTARÓW ORAZ NAPOJÓW OWOCOWO-WARZYWNYCH (W MLN LITRÓW)

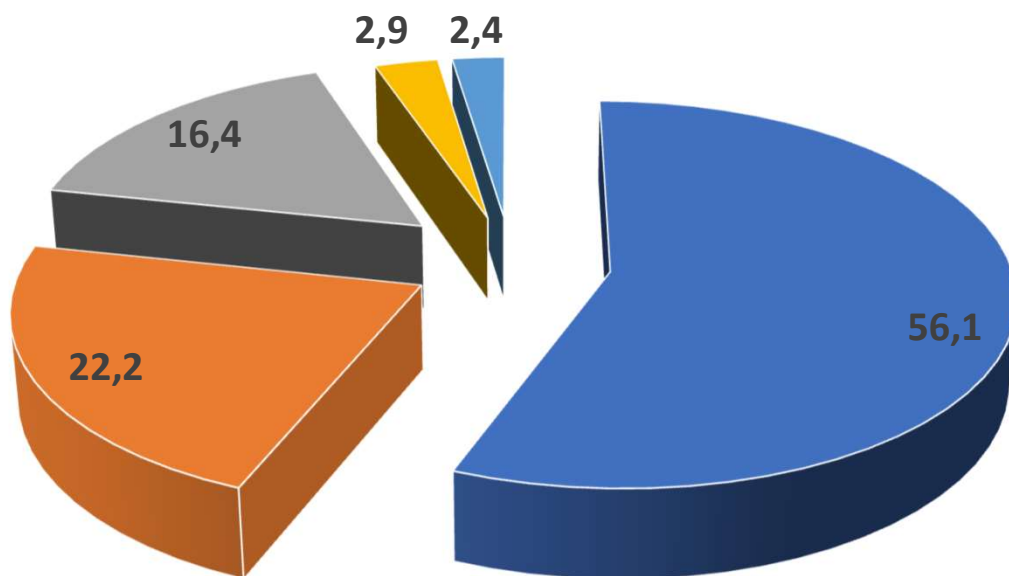
Obejmuje soki NFC luzem produkowane głównie na eksport

*Szacunek IERIGŻ-PIB

Napoje bezalkoholowe – konsumpcja Polska 2018 r.

Udziały volumenowe

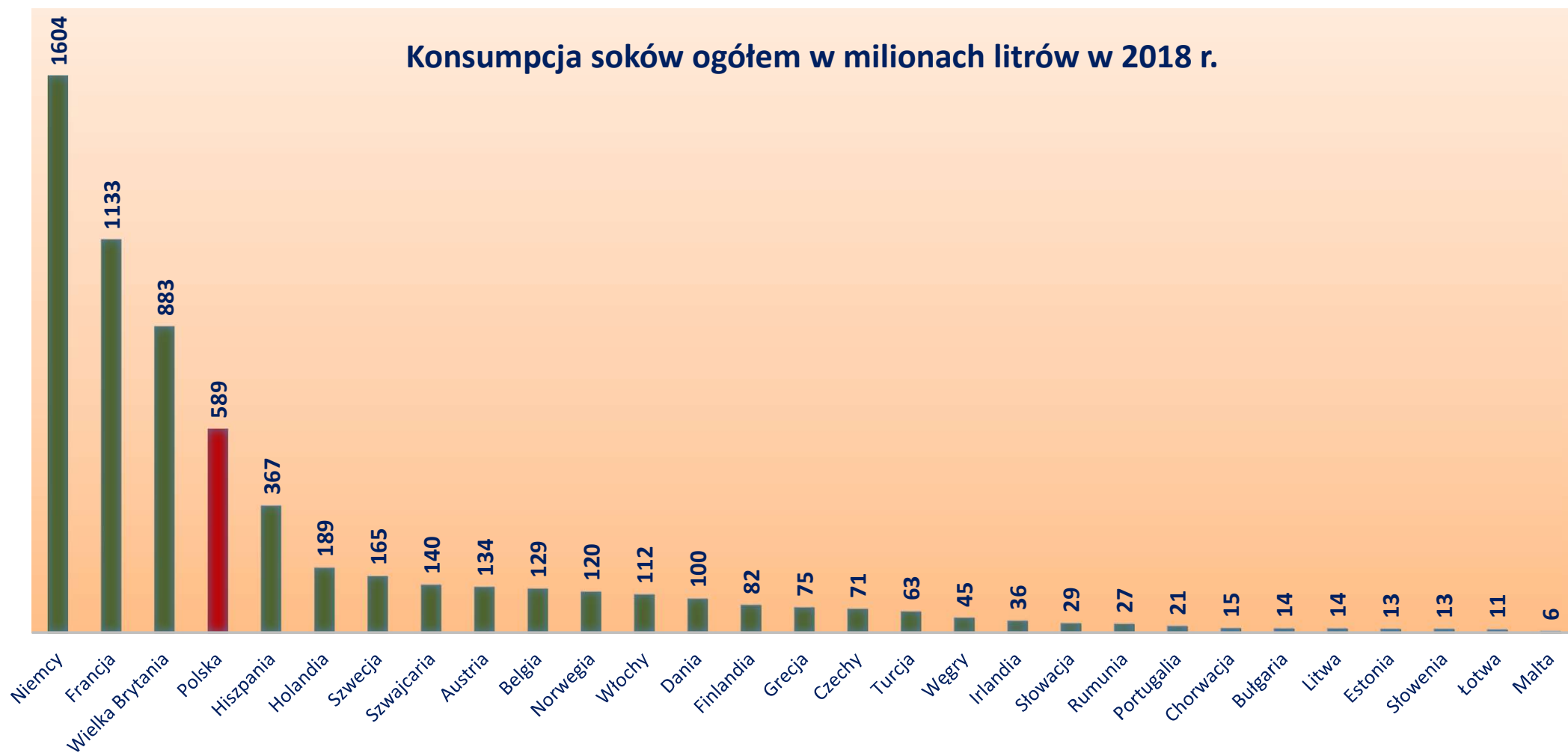

- Woda butelkowana
- Napoje gazowane
- Soki, nektary, napoje
- Napoje energet., izotoniki
- Herbata mrożona

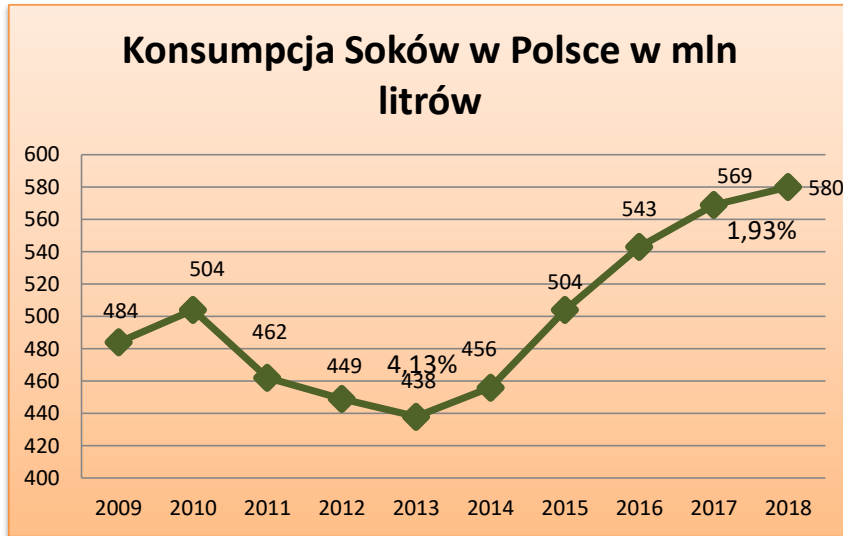
KONSUMPCJA SOKÓW W EUROPIE

Konsumpcja soków ogółem w milionach litrów w 2018 r.

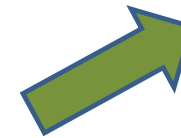

Źródło: AIJN Liquid Fruit Market Report

POZYCJA POLSKIEJ BRANŻY **SOKÓW** W EUROPIE

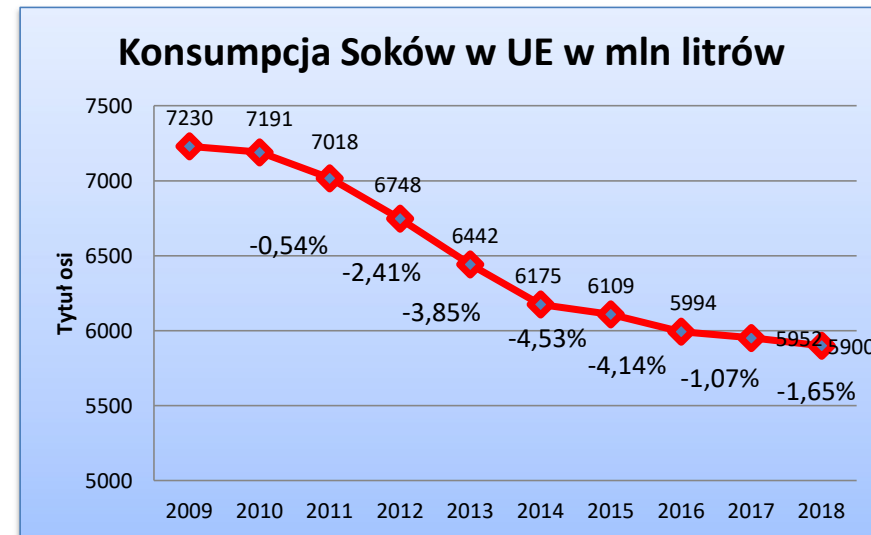
Polska wzrost o 20%
(w okresie 2009 – 2018)

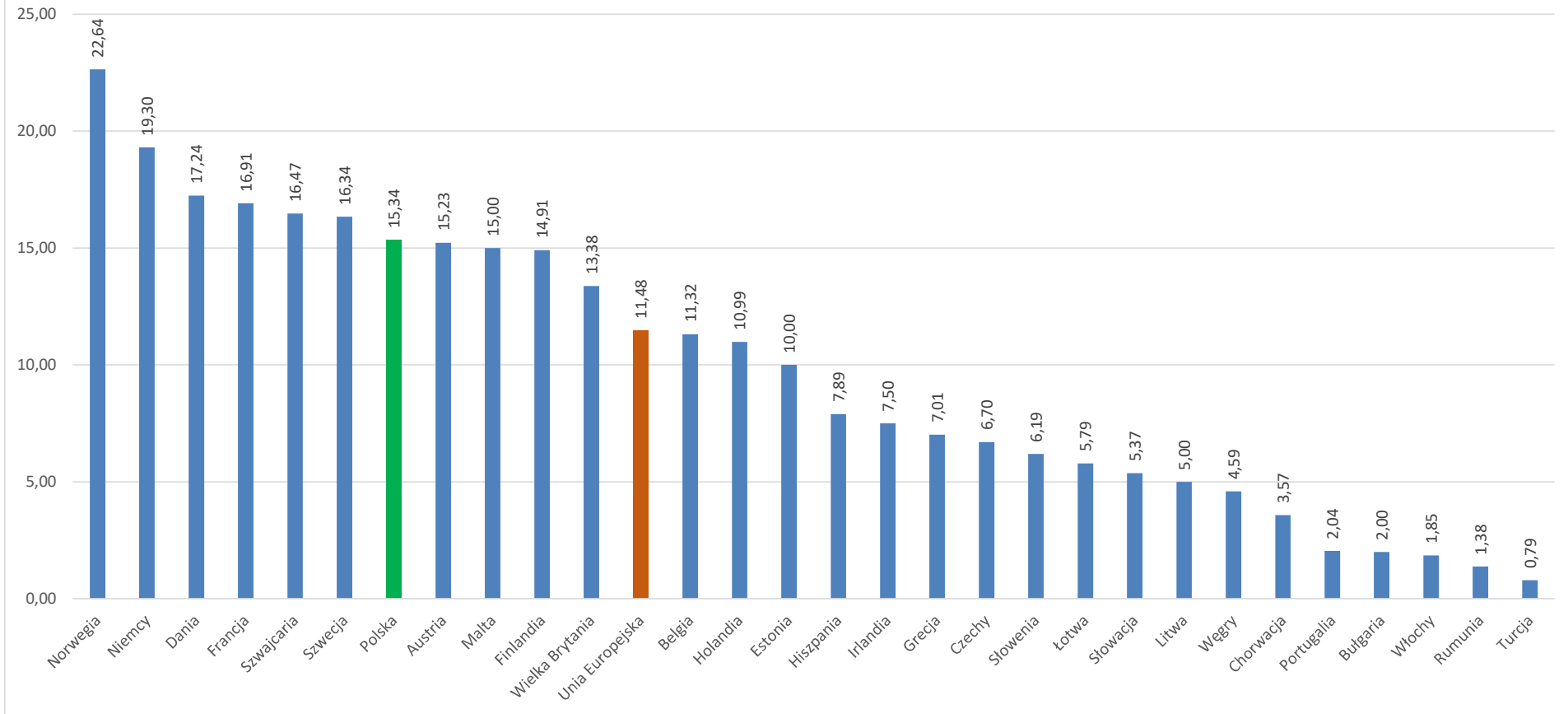
**Unia Europejska spadek
o 18%**
(w okresie 2009 – 2018)

Źródło: AIJN Market Report

Konsumpcja soków w Polsce Per capita (w litrach) 2018 r.

Soki NFC Polska

NFC
Not From Concentrate
Nie Z Koncentratu

Spożycie 2018 r
204 mln l
co stanowi 34,6% spożycia soków

W Europie 36,2%

Źródło: AJN Market Report 2018

SPOŻYCIE SOKÓW W POLSCE

	2010 mln l	2018 mln l	wzrost/spadek %
Soki ogółem	504	589	+16,9
w tym:			
Soki NFC	42	204	+486
Soki z koncentratu	462	385	-16,7

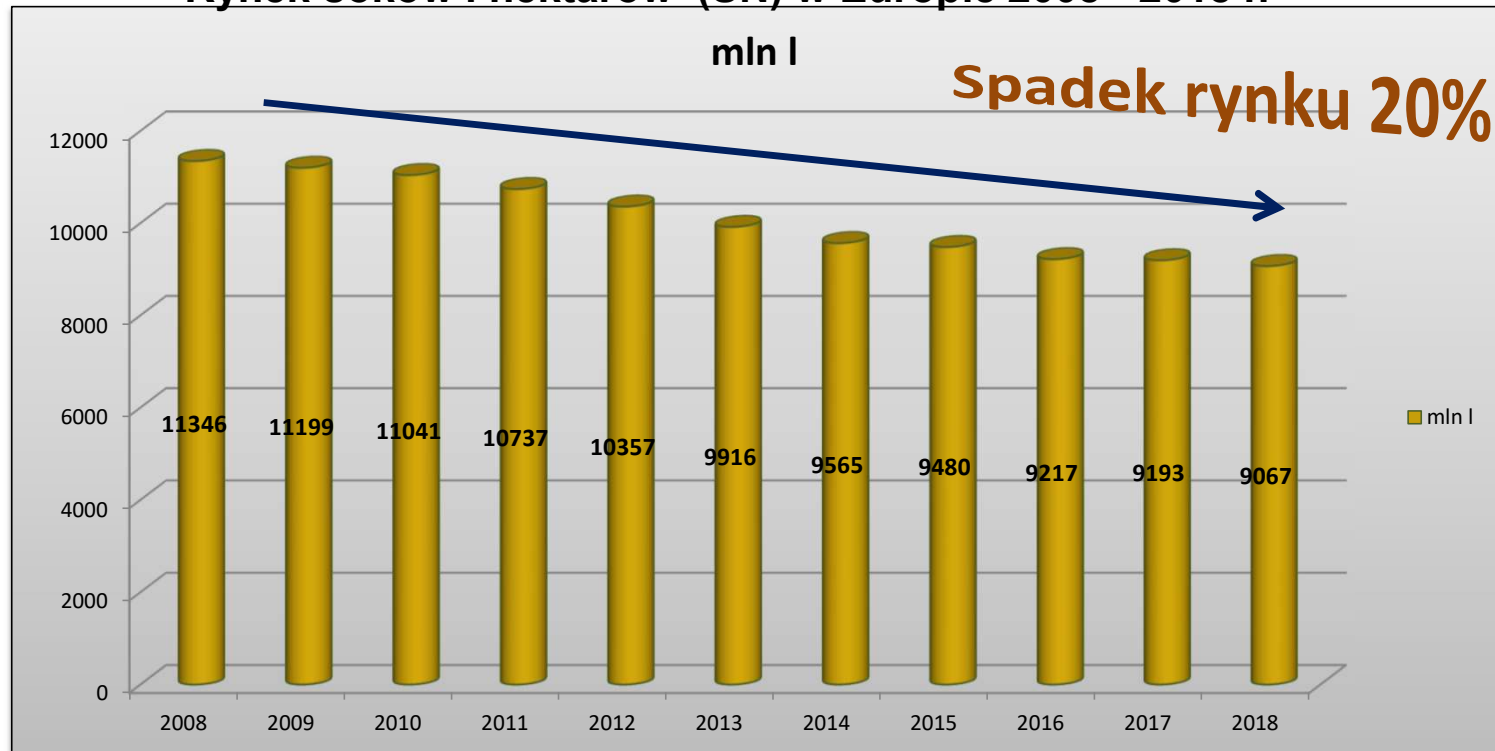
NFC
Not From Concentrate
Nie Z Koncentratu

Źródło: AIJN Market Report

POZYCJA POLSKIEJ BRANŻY SOKÓW I NEKTARÓW W EUROPIE

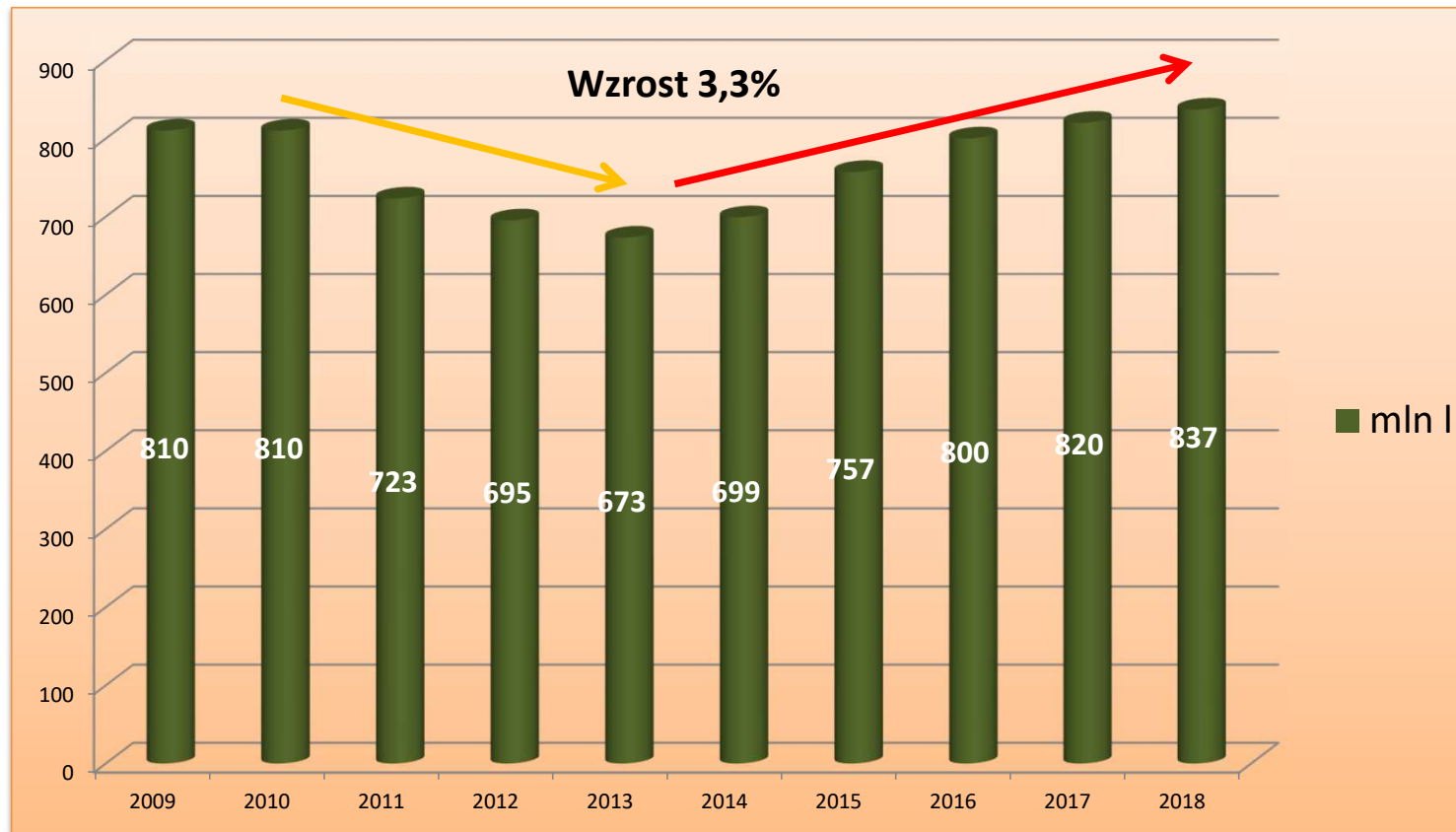
Rynek soków i nektarów (SN) w Europie 2008 - 2018 r.

Źródło: AIJN Market Report

POZYCJA POLSKIEJ BRANŻY **SOKÓW I NEKTARÓW** W EUROPIE

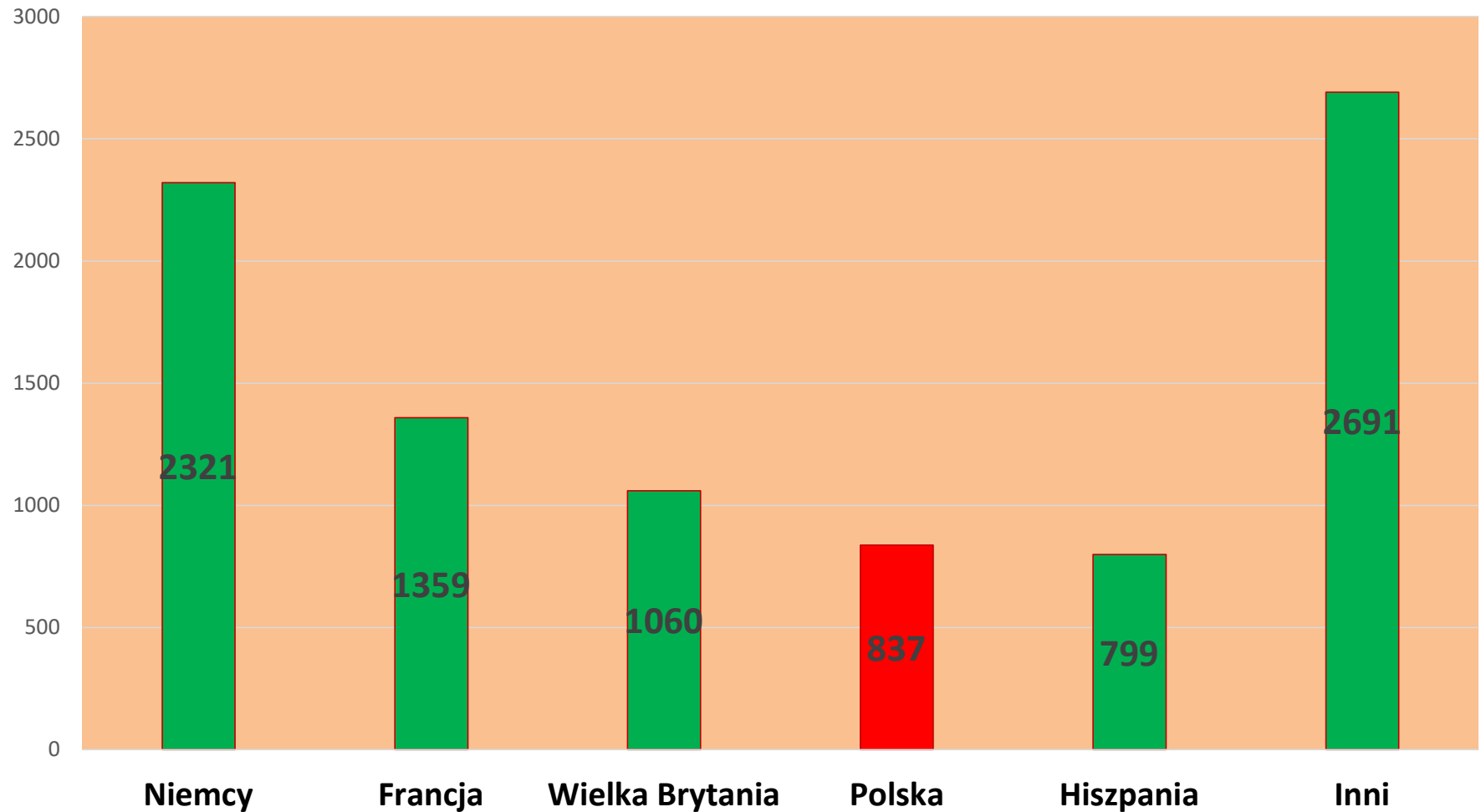
Rynek soków i nektarów (SN) w Polsce 2009- 2018 r.

Źródło: AIJN Market Report

POZYCJA POLSKIEJ BRANŻY SOKÓW I NEKTARÓW W EUROPIE

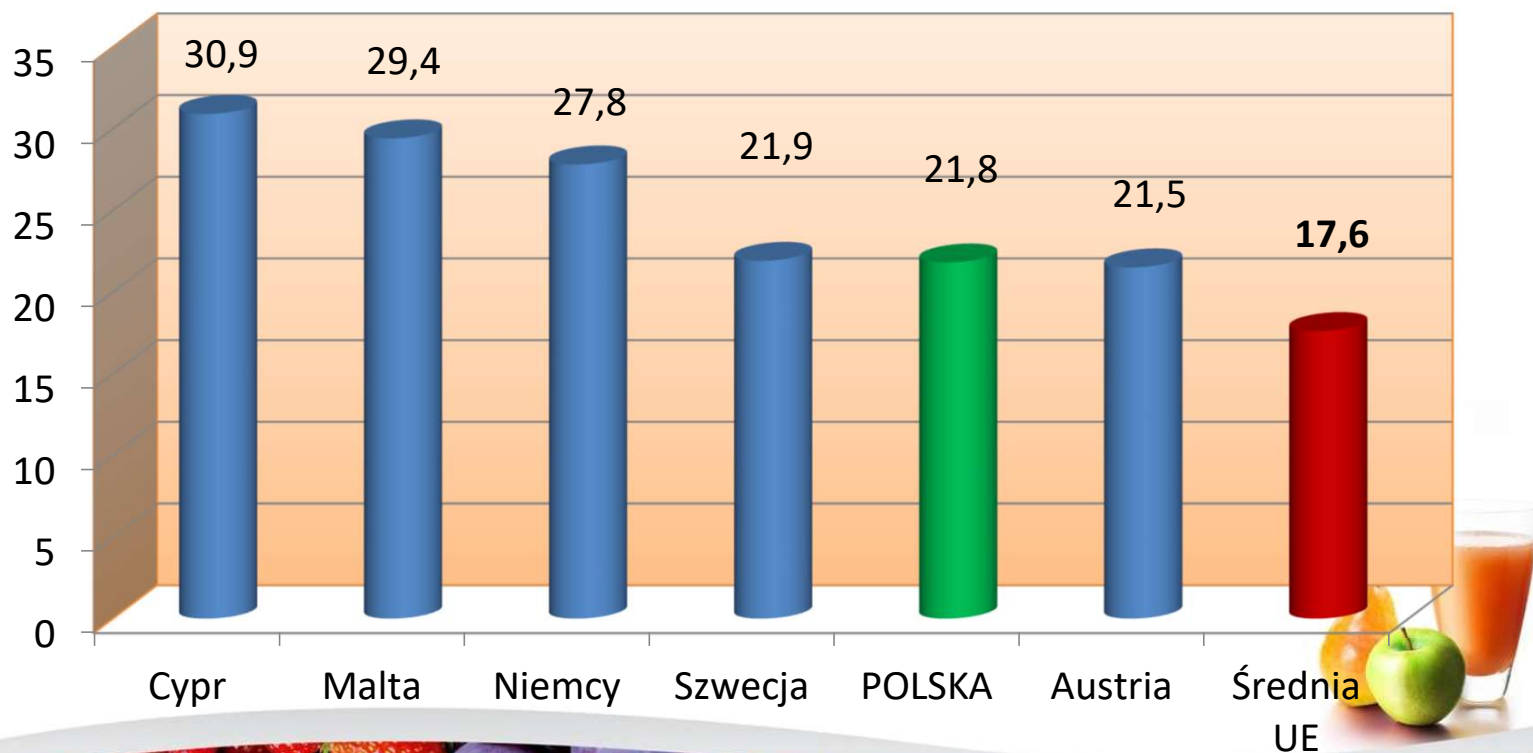
Największe rynki (mln l)

POZYCJA POLSKIEJ BRANŻY SOKÓW I NEKTARÓW W EUROPIE

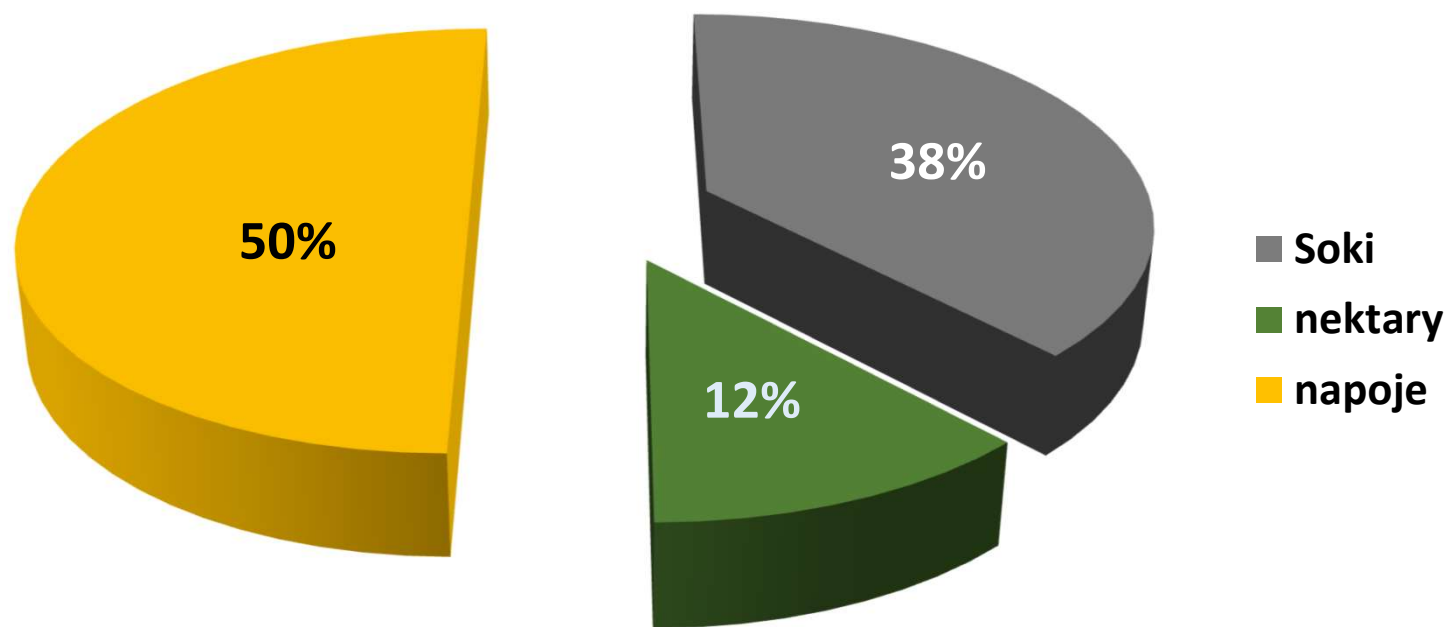
SPOŻYCIE SN PER CAPITA (L) W 2018

Źródło: AIJN 2019 Market Report

Rynek soków, nektarów i napojów owocowych i warzywnych (SNN) w Polsce

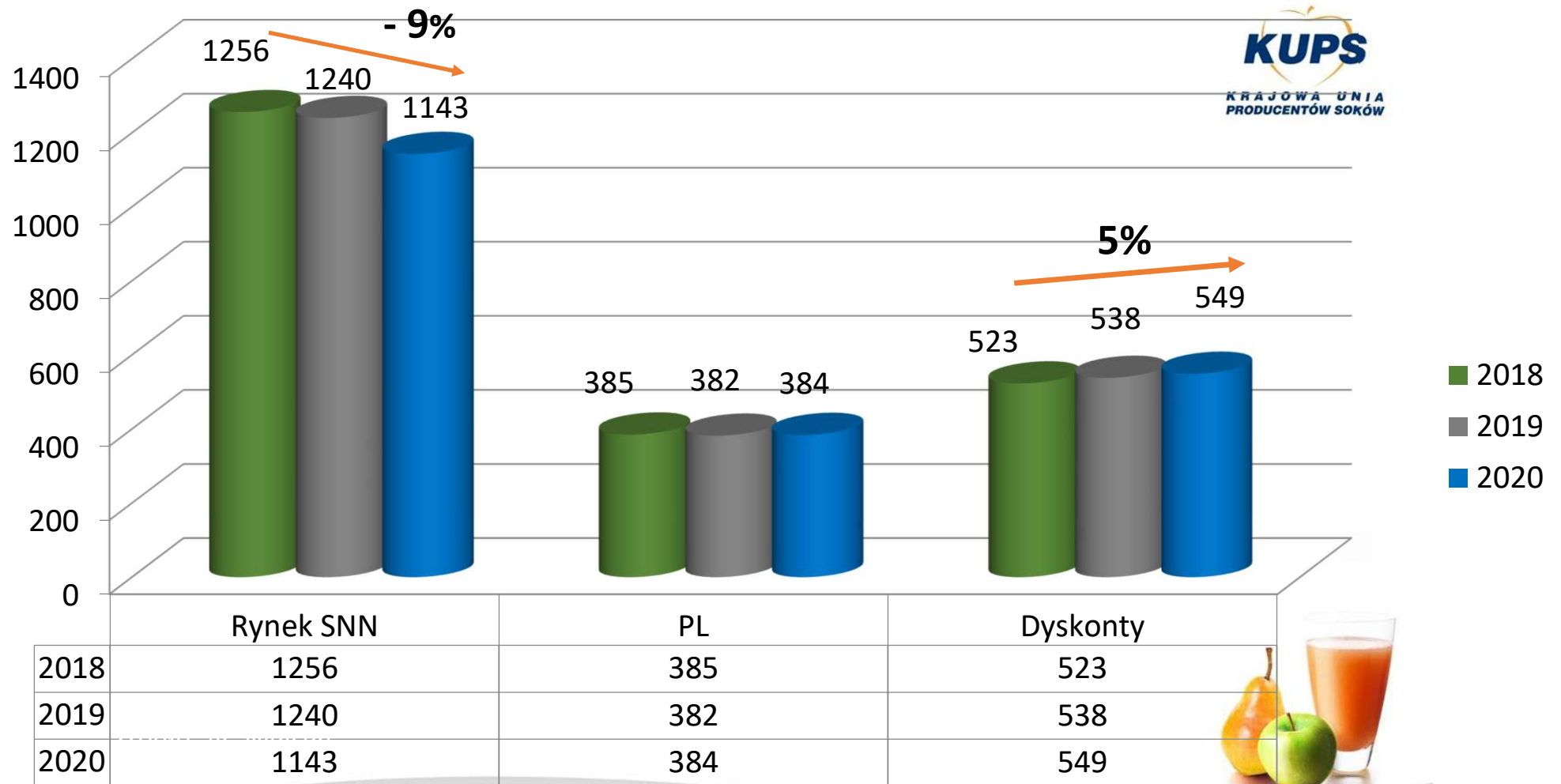
Udziały volumenowe

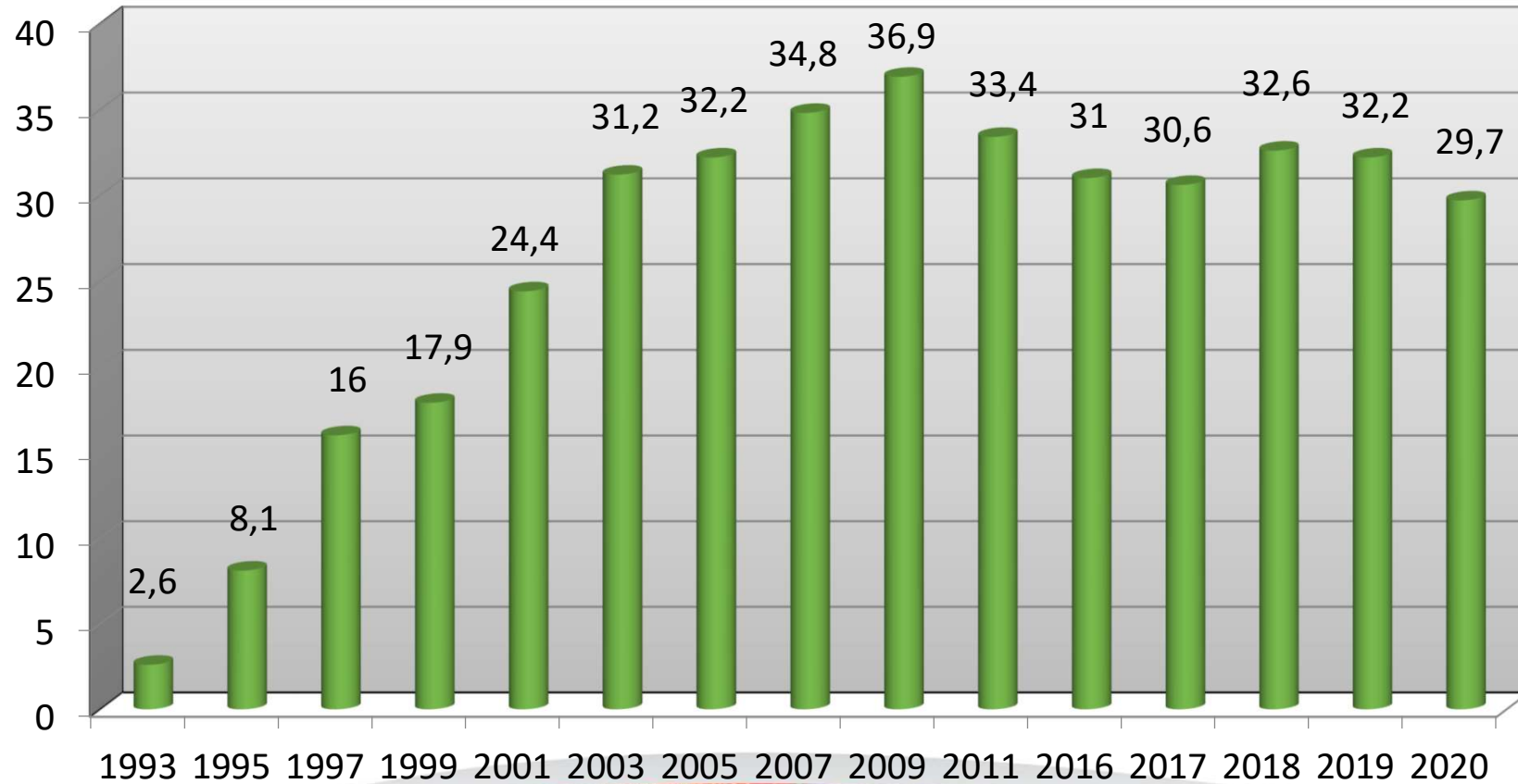
Źródło: : Nielsen

Rynek soków, nektarów i napojów owocowych i warzywnych (SNN) mln l

Spożycie soków, nektarów, napojów owocowych i warzywnych (SNN) w Polsce w l / osobę

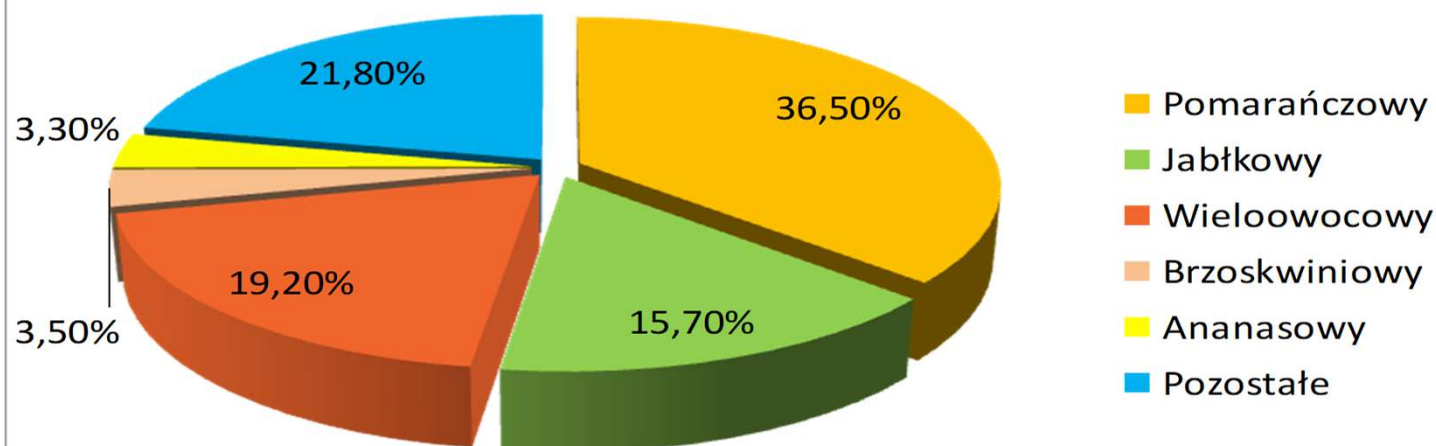
Źródła: BRE Brokers, AC Nielsen, Canadean

PREFERENCJE SMAKOWE

UNIA
SOKÓW

Preferowane smaki soków i nektarów w Europie

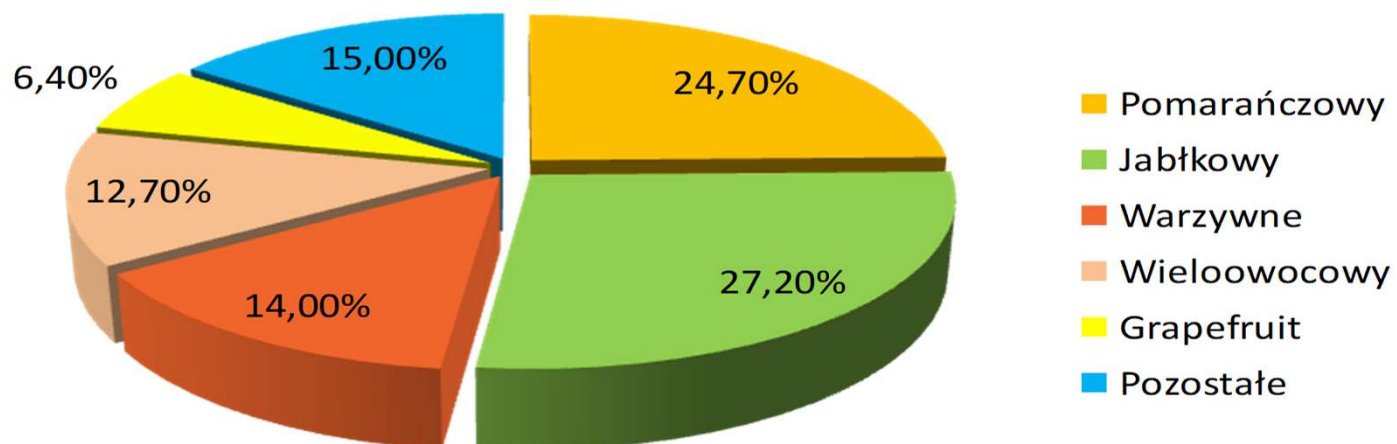
Źródło: AIJN Market Report 2018

PREFERENCJE SMAKOWE

UNIA
SOKÓW

Preferowane smaki soków i nektarów w Polsce

Źródło: AIJN Market Report 2018

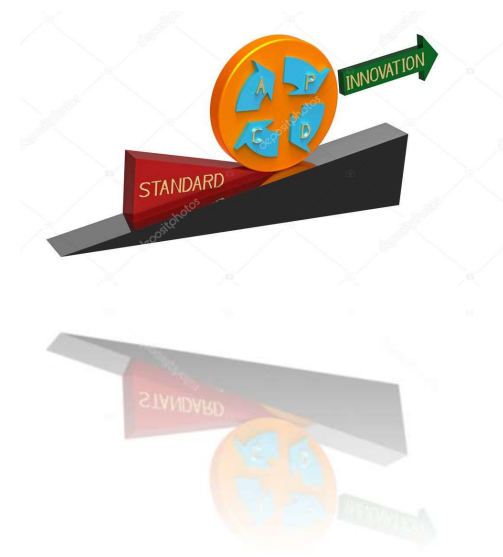
Konsumpcja soków i nektarów na świecie

Region	Konsumpcja w mln litrów
Azja i Pacyfik	8 367
Ameryka Północna	8 331
Zachodnia Europa	8 052
Wschodnia Europa	4 264
Ameryka Łacińska	3 492
Afryka i Bliski Wschód	3 429
SUMA	35 934
EU-28	9 067

Konsumpcja soków i nektarów na świecie per capita

Kraj	Populacja (w mln)	Konsumpcja w litrach na osobę na rok
Ameryka Północna	366,5	22,7
Zachodnia Europa	425,6	18,9
EU-28	514,0	17,6
Wschodnia Europa	403,1	10,6
Ameryka Łacińska	644,0	5,4
Afryka i Bliski Wschód	1 483,0	2,3
Azja i Pacyfik	4 177,8	2,0

III. Trendy i wyzwania rynkowe branży sokowniczej

Trendy kształtujące rynek soków, nektarów i napojów owocowo - warzywnych

- **Zdrowie & wellness**
- **Convenience**
- **Personalizacja**
- **Lokalność**
- **W zgodzie z naturą**

**SYSTEM ZNAKOWANIA FOP (FRONT OF PACK)
WARTOŚCI ODŻYWCZYCH NA OPAKOWANIU PRODUKTU**

**INICJATYWA SYSTEMU
ZNAKOWANIA WARTOŚCIĄ ODŻYWCZĄ
ZA POMOCĄ KOLORÓW**

**UJEDNOLICONA, UPROSZCZONA, PIĘCIOKOLOROWA ETYKIETA
NUTRI-SCORE**

**KOLOR CIEMNOZIELONY I LITERA A
OZNACZAJĄ NAJLEPSZY POD WZGLĘDEM WARTOŚCI
ODŻYWCZYCH PRODUKT,
A KOLOR CZERWONY I LITERA E - NAJGORSZY**

Informowanie o wartości odżywczej

- Tabela wartości odżywczej (1990, 2011, obowiązkowa 2016)

Przykładowe oznaczenie

Wartość odżywcza w	100 g	porcja 25g	*RWS
Wartość energetyczna	632 kj 151 kcal	158 kj 38 kcal	1,9%
Tłuszcz	6,4 g	1,6 g	2,3%
w tym kwasy nasycone	0,82 g	0,2 g	1,0%
Węglowodany	19 g	4,8 g	1,8%
w tym cukry	0,7 g	0,17 g	0,2%
Błonnik	3,6 g	0,91 g	-
Białko	3,5 g	0,87 g	1,7%
Sól	0,65 g	0,16 g	2,7%

- Dobrowolne znakowanie RWS -referencyjne wartości spożycia, dawniej GDA (2008)

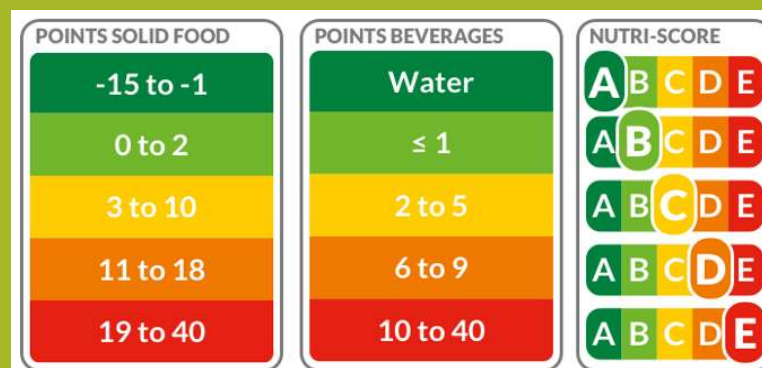

SYSTEM ZNAKOWANIA FOP (FRONT OF PACK) WARTOŚCI ODŻYWCZYCH NA OPAKOWANIU PRODUKTU **NUTRI-SCORE**

PODSTAWOWE ZASADY SYSTEMU:

System Nutri-Score opiera się na następujących obliczeniach: pozytywne składniki odżywcze/składniki (błonnik, białko, owoce, warzywa i orzechy) są odejmowane od "negatywnych" składników odżywczych (energia, cukry, tłuszcze nasycone i sól) w celu utworzenia wyniku.

W tym systemie, prawie wszystkie soki owocowe mają C, D, lub E rankingu, zanedbując pozytywny wkład soków do zdrowej/ zrównoważonej diety.

**System Znakowania
FOP (Front of Pack)
wartości odżywczych
na opakowaniu
produktu
Nutri-Score**

**Jakie powinny być
podstawowe zasady
Systemu
wg COPA COGECA:**

**Oparte na wytycznych dietetycznych
Oparte na wyczerpującej analizie matrycy żywieniowej
Oparte na nauce i niezależne
Pozytywne i niedyskryminacyjne
Zharmonizowane i ogólnoeuropejskie
Na podstawie wielkości porcji
Dobrowolne
Rzetelna edukacja konsumentów**

W naszej ocenie wprowadzenie dodatkowego znakowania wartością odżywczą z przodu opakowania (FOP) będzie służyło przede wszystkim do konkurowania produktów i producentów między sobą, natomiast nie będzie niosło rzeczywistych i korzystnych dla konsumenta elementów edukacyjnych

Jak to będzie wyglądać w praktyce?

Napoje typu light

Soki, klasyczne nektary i napoje

WNIOSKI z badań konsumenckich:

- Zastosowanie kolorów do oznaczenia składników produktu bardzo silnie wpływa na ocenę produktów
 - Wpływie na wybory zakupowe konsumentów
- **Bodźce obrazowe silniej wpływają na zachowania konsumentów niż bodźce werbalne**
 - Zastosowanie kolorów do oznaczenia zawartości składników osłabi wpływ bodźców werbalnych
 - Narzucenie kontroli nad zachowaniami konsumenckimi
 - Wprowadzanie konsumentów w błąd przez uproszczoną komunikację

Źródło: Badanie Prof. dr hab. Andrzej Falkowski, Katedra Psychologii Marketingu Instytut Psychologii Ekonomicznej Uniwersytet SWPS, 2018 Warszawa

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/852 z dnia 30 maja 2018 r.

ustanawia cele:

W zakresie selektywnej
zbiórki w celu recyklingu
**butelek z tworzyw
sztucznych**
po napojach, wynoszące:
77% do 2025 r.
i 90% do 2029 r.

A

Od 2025 r. wszystkie
butelki plastikowe
muszą być wykonane
w **minimum 25%** z materiału
pochodzącego z recyklingu,
a od 2030 r. w **30%**.

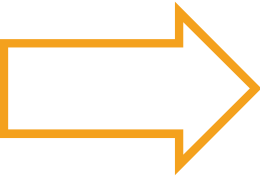

B

Od 1 stycznia 2021 roku
na terenie całej
Unii Europejskiej
obowiązuje
**podatek od opakowań
z tworzyw sztucznych**
nie poddanych recyklingowi.

C

Producenci soków i napojów zrzeszeni w Krajowej Unii Producentów Soków w pełni popierają te cele – widzimy w nich szansę na polepszenie sytuacji środowiska naturalnego

System depozytowy

-
- **Nowy system zagospodarowania odpadów musi być zbudowany rozważnie – zarówno by osiągnąć cele ekologiczne, jak i uchronić konsumentów, sklepy i producentów**
 - **Konsument kupując produkt będzie płacił depozyt, który będzie zwracany w momencie oddania zużytej butelki w sklepie**
 - **Właściwie stworzony system depozytowy pomoże polskim producentom soków i napojów, aby spełnili swoje obowiązki, które nakłada na nich prawo unijne**
-

PRIORYTETY

Depozytem powinna zostać objęta wąska grupa opakowań:
opakowania z tworzyw sztucznych tj. PET i butelki szklane jednorazowe
z wyłączeniem puszek aluminiowych.

1

Operatorem systemu powinna być:
Spółka non-for-profit
powołana przez producentów i detalistów wprowadzających opakowania do obrotu.

2

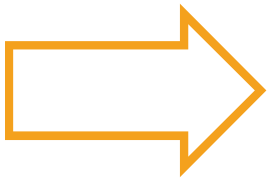
Operator DRS powinien być właścicielem materiału
uzyskanego ze zwróconych opakowań i zapewnić producentom dostęp do zakupu rPET, aby mogli działać zgodnie z prawem.

3

Niezwrócony depozyt
powinien być elementem finansującym system DRS oraz nie powinien być objęty stawką VAT.

4

Bez dobrze zorganizowanego systemu depozytowego

- Polscy przedsiębiorcy z branży napojowej **nie wypełnią swoich obowiązków** w zakresie uzyskania odpowiednich poziomów zbiórki i recyklingu oraz udziału surowca wtórnego w opakowaniach plastikowych do napoju.
- Polska będzie wносить **wysokie opłaty do Unii Europejskiej** – **około 430 mln Euro rocznie.**

TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA

- Transformacja energetyczna ma dla producentów i przetwórców żywności znaczenie kluczowe zarówno pod względem ekonomicznym jak i wizerunkowym
- Konsumenci w Polsce i na świecie są coraz bardziej świadomi wpływu zużycia energii na środowisko i zmiany klimatyczne
- Cele związane z redukcją śladu węglowego są wpisane w odpowiedzialność społeczną każdej dużej firmy spożywczej
- Wzrastające koszty energii mają swoje realne odzwierciedlenie w cenie produktu, a co za tym idzie, wpływają na konkurencyjność zarówno na rynku krajowym i zagranicznym
- Wszyscy producenci muszą inwestować zarówno w redukcję zużycia energii jak i w tworzenie źródeł energii odnawialnej
- **Producenci w krajach znacząco bardziej zaawansowanych w transformacji energetycznej, z dużo większym udziałem energii pochodzących z OZE, będą zyskiwać coraz większą przewagę na rynku UE**
- W Polsce musi dojść do szybkich zmian i dekarbonizacji energetyki, w przeciwnym wypadku eksport naszej żywności, który stanowi 30% całej produkcji może zostać zagrożony

***Dziękuję za
uwagę***

***Prezentacja zrealizowana w ramach projektu 5 porcji
warzyw, owoców lub soku XI finansowanego ze
środków Funduszu Promocji Owoców i Warzyw***

